

ΜΑΡΩ ΚΕΡΑΣΙΩΤΗ

Τρεις
μέρες
μετά

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Τρεις μέρες μετά**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μάρω Κερασιώτη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Αρετή Κολλάτου
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνα Λαδοπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Μάρω Κερασιώτη, 2014

© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Subbotina/123 rf.com, Slena/123 rf.com

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2014, 3.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-0505-6

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωσις
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομυχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΜΑΡΩ ΚΕΡΑΣΙΩΤΗ

Τρεις
μέρες
μετά

*Κι εμείς, οι χαρακτηρισμένοι εύφλεκτοι
Διαπιστώνουμε πόσο ανεπαρκείς είναι οι διέξοδοι
Κι οι έξοδοι επίσημες κι απαγορευμένες...*

Μάρω Κερασιώτη, *Διαπιστώσεις*, 1982

Σημείωμα της συγγραφέως

Έχει παρατηρηθεί πως μετά από έναν φόνο, ο «ερασιτέχνης» δράστης βρίσκεται σε σύγχυση. Σ' αυτή την κατάσταση, και μέσα σ' ένα μικρό χρονικό διάστημα δύο έως τεσσάρων ημερών, μπορεί είτε να παραδοθεί, ή ακόμη και να αυτοκτονήσει. Μετά αναπτύσσει άμυνες –το ένστικτο της αυτοσυντήρησης είναι σε όλους πανίσχυρο–, βρίσκει δικαιολογίες που τον απαλλάσσουν από κάθε ευθύνη κι αρχίζει να συμβιβάζεται με τον εαυτό του και με τις συνέπειες της πράξης του. Από κει κι ύστερα, ο φόνος χάνει την ταυτότητά του και ο δράστης αναφέρεται σ' αυτόν με τη φράση «τότε που έγινε το κακό».

Δευτέρα

Ο άντρας που μπήκε στο γραφείο του αστυνόμου Ξένου ήταν στα μαύρα του χάλια. Το σακάκι του κρεμόταν επάνω του τσαλακωμένο, το πουκάμισό του, ανοιχτό στον λαιμό, είχε από μέρες χάσει τη φρεσκάδα του. Τα μαλλιά του, που το βράδυ του φόνου ήταν μαζεμένα σε μια περιποιημένη αλογοουρά, έπεφταν τώρα άτονα σκεπάζοντας ένα μέρος του προσώπου του. Ήταν κακοξυρισμένος, με μπαλώματα γενειάδας να μαυρίζουν στον λαιμό, στο πάνω χείλος και στο ένα του μάγουλο, σημαδι ότι η προσπάθεια που είχε κάνει προκειμένου να παρυσιαστεί στον αστυνόμο περιποιημένος δεν είχε πετύχει.

Το σώμα του, ψηλό και καλοχτισμένο, ήταν σήμερα σκυφτό σαν από μεγάλο βάρος, και ο αστυνόμος, που από την αρχή τον είχε χαρακτηρίσει ντερέκι, σκέφτηκε ακόμη μια φορά πόσο δίκιο είχε η μάνα του όταν έλεγε: «Τα βάρη της ψυχής, παιδί μου, είναι βαρύτερα απ' τα πραγματικά».

«Καθίστε, κύριε Γιαννάκη», είπε ευγενικά, δείχνοντας την καρέκλα απέναντί του. Κι όπως ο άλλος χύθηκε κυριολεκτικά στην καρέκλα και το παλιό ξύλινο πάτωμα έτριξε ανησυχητικά, «Να τα πάλι», σχολίασε ο αστυνόμος χαμο-

γελώντας ειρωνικά. «Κάποια ώρα θα βρεθούμε στο αμπάρι αυτού του σαπιοκάραβου χωρίς να το καταλάβουμε».

Όμως ο συνομιλητής του, σαν να μην έπιασε το αστείο.

«Με συγχωρείτε, κύριε αστυνόμε», ψιθύρισε, «είμαι αδέξιος».

Ο Μίλτος Γιαννάκης φορούσε τα ίδια ακριβά ρούχα που φορούσε και δυο νύχτες πριν, τη νύχτα του φόνου, όταν ο αστυνόμος σπεύδοντας στο τηλεφώνημά του στο σπίτι της Ερατώ, «στην οικία του θύματος», βρέθηκε μπροστά στο πιο αποτρόπαιο θέαμα που είχε συναντήσει στη μέχρι τότε καριέρα του: Μια λίμνη αίματος στο γυαλιστερό μαρμάρινο δάπεδο της εισόδου, ένα ματωμένο κομμάτι από καδρόνι και την Ερατώ Θεοφάνους πεσμένη ανάσκελα με το γυμνό της κρανίο ανοιγμένο. Στην πράσινη μεταξωτή ρόμπα και στην ακριβή της άσπρη νυχτικιά έπλεε το κάτισχο κορμί της. Η περούκα που φορούσε είχε στρίψει και κάλυπτε το μισό της πρόσωπο, επιτείνοντας το φριχτό θέαμα. Στο ένα της χέρι έσφιγγε ακόμη μια οδοντόβουρτσα. Τα μάτια της ήταν ανοιχτά, το στόμα επίσης κι από το πλάι είχαν τρέξει αιματηρά σάλια.

Το σκηνικό φώναζε από μακριά δουλειά ερασιτέχνη – όποιος το έκανε θορυβήθηκε με την πράξη του, πέταξε το φονικό όπλο δίπλα στο θύμα κι έφυγε αφήνοντας την πόρτα ανοιχτή. Πιθανόν να μην είχε πάρει τίποτε απ' το σπίτι. Ο πανικός είναι κακός σύμβουλος· κάποιες φορές καλός για την αστυνομία.

Ο Μίλτος Γιαννάκης, που την είχε βρει λίγο πριν σε αυ-

τή την κατάσταση, καθόταν στο δάπεδο του διπλανού σαλονιού κι έκλαιγε γοερά. Σε κατάσταση σοκ, γύριζε κάθε τόσο το κεφάλι του προς το μέρος του θύματος, έλεγε «δεν είναι δυνατόν», και με τα χέρια να σκεπάζουν το πρόσωπό του συνέχιζε ένα άγριο κλάμα που το διέκοπταν λυγμοί.

«Ποιον άλλον ειδοποιήσατε;»

Ο αστυφύλακας της Σήμανσης που είχε σταθεί δίπλα του χρειάστηκε να επαναλάβει την ερώτηση τρεις φορές και να τον σκουντήσει μαλακά στην πλάτη.

«Την κυρία Λεκού», ήρθε η απάντηση.

«Είναι η κυρία που βλέπω μέσα με τον αστυνόμο;»

Έγνεψε «ναι» και, σαν αυτό να του προκάλεσε νέο κύμα δακρύων, ξανάρχισε τον θρήνο επαναλαμβάνοντας τη φράση «δεν είναι δυνατόν», και πάλι «δεν είναι δυνατόν».

Ο αστυνόμος Ξένος που είδε τη σκηνή τού έκανε νόημα: *Άσ' τον αυτόν*. Κατόπιν στράφηκε στην Εύα Λεκού, που προσπαθούσε αναποτελεσματικά να φαίνεται ήρεμη, κι αφού τη συλλυπήθηκε την οδήγησε στον καναπέ του γραφείου.

«Καταλαβαίνω τη θέση σας», της είπε. «Δεν είναι λίγο να βρεις τον άνθρωπό σου σ' αυτή την κατάσταση. Δεν υπάρχει τίποτα πιο άγριο από τον βίαιο θάνατο. Πρέπει, ωστόσο, να σας ταλαιπωρήσω λίγο, γιατί χρειάζεται να μάθω δυο-τρία πράγματα. Αρχικά, πείτε μου τι σας συνέδεε με την εκλιπούσα: και αν η κυρία Θεοφάνους έμενε μόνη της: επίσης, αν υπάρχουν κοντινοί συγγενείς για να ειδοποιήσουμε».

Μιλούσε αργά και σιγανά και την κοιτούσε στα μάτια.

«Θα σας απαντήσω κι εγώ με τη σειρά: Είμαστε αδελφικές φίλες. Η Ερωτώ τον τελευταίο καιρό έμενε με τον κύριο Γιαννάκη: κι όσο για συγγενείς, είχε μια κόρη και μια

εγγονή, την Αγάπη και τη Λάλη αντίστοιχα, με τις οποίες ήμασταν μαζί απόψε το βράδυ σ' ένα ταβερνάκι. Έφυγαν από το μαγαζί δέκα λεπτά πριν από εμάς για το Αίγιο, μαζί με τον κύριο Κασάμη, τον μνηστήρα της Αγάπης, γιατί αύριο το μεσημέρι είναι καλεσμένοι σ' έναν γάμο. Δυστυχώς, η Αγάπη, που σημειωτέον είναι βαφτισιμιά μου, ξέχασε το κινητό της επάνω στο τραπέζι που τρώγαμε, το μάξιψα εγώ, και τώρα δεν έχω τρόπο να την ειδοποιήσω».

«Ξέρετε σε ποιον... σε ποιους θα πήγαιναν;»

«Όχι, δεν το ξέρω. Με την Αγάπη δε βρισκόμαστε συχνά. Εγώ είμαι κάτοικος εξωτερικού –μένω μόνιμα στο Λονδίνο– και δεν ξέρω πολλά πράγματα για την τωρινή της κατάσταση».

«Μήπως ο κύριος Γιαννάκης...»

«Φοβάμαι ότι δεν είναι σε θέση να σας απαντήσει».

«Η σχέση του με το θύμα;»

«Αν δεν είναι βιαστικό, ας τα πούμε μια άλλη ώρα».

«Όποια ώρα μπορείτε. Αύριο, μεθαύριο... τηλεφωνήστε μου να βρεθούμε στο γραφείο μου. Τώρα μπορείτε να φύγετε. Εγώ θα περιμένω να τελειώσει τη δουλειά της η Σήμανση, να πάρουμε τη σορό της Ερατώ Θεοφάνους για τα δέοντα, και να σφραγίσουμε το σπίτι για όσο διάστημα διαρκέσουν οι διατυπώσεις και οι έρευνές μας».

Η Εύα κούνησε το κεφάλι της λέγοντας «σύμφωνοι» και σηκώθηκε από τη θέση της βγάζοντας έναν αναστεναγμό, που το βάθος του έκανε τον αστυνόμο να την ξανακοιτάξει προσεκτικά. Ήταν πανύψηλη και λεπτή, και το πρόσωπό της μια ανέκφραστη μάσκα. Τα μάτια της, που τρεμόπαιζαν σκοτεινιασμένα πίσω απ' τα γυαλιά της, έδειχναν να

κοιτάζουν με τρόμο κάπου αλλού, πέρα απ' το γεμάτο ανθρώπους σαλόνι της Ερατώ Θεοφάνους· να κοιτάζουν στο παρελθόν, στο μέλλον ή ποιος ξέρει πού. Ίδρωνε και το χρώμα της άλλαζε από το πελιδνό στο ασφυκτικά κόκκινο, σημάδι ότι έκανε μεγάλη προσπάθεια να επιβληθεί στον εαυτό της. Το μαρτυρούσε και μια νευρική χειρονομία που έκανε συνεχώς, περνώντας το χέρι με τα κοντοκομμένα άβαφτα νύχια ανάμεσα στα γκριζα μαλλιά της. Δε φορούσε κανένα κόσμημα εκτός από τη βέρα της, τα ρούχα της ήταν εξαιρετικά κομψά, και τα παπούτσια, τα πεταμένα μπροστά της, ήταν ακριβά και χωρίς τακούνι.

Την παρακολούθησε να ψάχνει με το βλέμμα ανάμεσα στους αστυνομικούς και τους φωτογράφους τον Μίλτο Γιαννάκη και στη συνέχεια να τον πλησιάζει, να τον πιάνει προστατευτικά από την πλάτη και να τον οδηγεί στην έξοδο. Κι οι δυο τους, περνώντας δίπλα απ' το θύμα, αποστρέψανε το πρόσωπό τους απ' αυτό που πριν από δύο ώρες ήταν η δική τους Ερατώ Θεοφάνους· η Ερατώ, που τώρα έμενε κρυμμένη κάτω από ένα μυγομάνι αστυνομικών, οι οποίοι έψαχναν στοιχεία, ίχνη, ενδείξεις κι αποδείξεις σχετικά με τον φόνο και τον δολοφόνο.

Ρίχνοντας μια τελευταία ματιά στο πουθενά, χάθηκαν στο γύρισμα της πόρτας σφιχτά κολλημένοι ο ένας δίπλα στον άλλον: ο νέος άντρας κι η μεσήλικη γυναίκα, που έκλαιγαν σαν παιδιά χωρίς να κάνουν την παραμικρή προσπάθεια να κρύψουν την απόγνωση και την ταραχή τους. Φάνταζαν σαν δυο περιίληιστα κουκούλια θλίψης, δυο μαύρα σύννεφα φορτωμένα θάνατο.

«Λοιπόν, κύριε Γιαννάκη;»

Ο αστυνόμος κοίταξε φιλικά τον νέο άντρα που, ψάχνοντας με τα μάτια την ύπαρξη σταχτοδοχείου στον χώρο, στριφογύριζε στο χέρι του με αμηχανία ένα σβηστό τσιγάρο κι έναν χρυσό αναπτήρα.

«Δεν καπνίζετε εδώ, έτσι δεν είναι;» ρώτησε ο Γιαννάκης.

«Γίνονται εξαιρέσεις», απάντησε ο αστυνόμος, βγάζοντας απ' το συρτάρι του ένα γυάλινο τασάκι.

Ο Γιαννάκης άναψε το τσιγάρο του με χέρι που έτρεμε.

«Πείτε μου τι έγινε απ' την αρχή. Μου είπε η κυρία Λεκού ότι είχατε πάει σ' ένα ταβερνάκι».

«Είχαμε πάει στους Γεράσιμου, ένα ταβερνάκι όπου πάμε τακτικά εγώ και η Ερατώ –πηγαίναμε θέλω να πω–, όμως αυτή τη φορά ήταν μαζί μας η κόρη της Ερατώσ Αγάπη, ο αρραβωνιαστικός της, ο Θωμάς –δε συγκράτησα το επίθετο–, η κόρη της Αγάπης Λάλη και η Εύα Λεκού που γνωρίσατε ήδη.

«Γνωρίζατε αυτά τα άτομα από πριν;»

«Δεν έτυχε».

«Καλά, πόσον καιρό ήσαστε κοντά στην κυρία Θεοφάνους;»

«Εφτά χρόνια...»

«Και δεν έτυχε, όπως λέτε, να γνωρίσετε την κόρη της;»

«Όχι...»

«Και είστε ο σοφός της;»

«Και ο σοφός της».

«Δηλαδή, και τι άλλο;»

Ο Μίλτος Γιαννάκης φαινόταν να πνίγεται. Φέροντας

το χέρι στον λαιμό του κατάφερε να πάρει με δυσκολία μια ανάσα.

«Ακούστε, κύριε αστυνόμε. Για να μην παίζουμε τη γάτα με το ποντίκι, θα σας πω ακριβώς πώς έχει η κατάσταση, γιατί ξέρω ότι αυτά που θέλετε να μάθετε θα τα μάθετε έτσι κι αλλιώς. Λοιπόν... η Ερατώ Θεοφάνους με προσέλαβε πριν από επτά χρόνια ως σοφέρ, συνοδό και παιδί για όλες τις δουλειές. Συνδεθήκαμε στενά, κι όταν αρρώστησε, πριν από πέντε χρόνια, την ακολούθησα στο Λονδίνο όπου έκανε όλες της τις θεραπείες. Εκεί μέναμε στο σπίτι της Εύας, δηλαδή της κυρίας Λεκού. Μεγάλα διαστήματα».

«Είπατε αρρώστησε;»

«Ακριβώς. Καρκίνος των πνευμόνων ήταν η διάγνωση».

«Με εκπλήσσετε! Εννοείτε ότι η εκλιπούσα...»

«Ακριβώς. Ήταν στο τελευταίο και καταληκτικό στάδιο της ταλαιπωρίας της».

«Δε νοσηλεύτηκε ποτέ εδώ;»

«Όχι, ποτέ. Δεν ήθελε να μαθευτεί ότι είναι άρρωστη. Και, φυσικά, εμείς σεβαστήκαμε το δικαίωμά της να κρατήσει το μυστικό της. Ήταν περήφανο άτομο και δεν ήθελε τον οίκτο κανενός».

«Ποιον προσδιορίζετε ως “κανέναν”;»

«Ακριβώς ό,τι λέει η λέξη. Κανέναν».

«Ας θέσω την ερώτηση αλλιώς. Ποιος άλλος γνώριζε για την ασθένεια της κυρίας Θεοφάνους;»

«Η μακαρίτισσα η Μαρούσα, η οικονόμος της, που επίσης ερχόταν στο Λονδίνο, και ο οικογενειακός της γιατρός ο κύριος Βλαχόπουλος. Τάφος ο άνθρωπος».

«Η κόρη της δεν το είχε μάθει;»

«Κυρίως η κόρη της δεν ήθελε να το μάθει».

«Τότε, λοιπόν, πρέπει να φυλάξουμε το μυστικό ώσπου να ολοκληρωθούν οι έρευνες για τον φόνο. Και να το φυλάξουμε καλά. Το σημειώνω. Συνεχίστε, σας παρακαλώ».

«Δεν ξέρω τι προβλήματα χώριζαν μάνα με κόρη και είχαν κόψει τα πολλά πάρε-δώσε. Η Ερατώ δεν ήθελε να μιλάει γι' αυτά, κι εμένα δε μου έπεφτε λόγος. Από κει και πέρα, εννοώ από την αρρώστια της και μετά, έγινα ο νοσοκόμος της. Κι όταν πέθανε η καημένη η Μαρούσα, έγινα η νταντά της. Τελευταία, μένω μαζί της –δηλαδή έμενα– στο σπίτι».

«Υπήρξατε εραστής της;»

«Υπήρξα και αυτό· και άλλα διάφορα».

Το τσιγάρο καιγόταν στο χέρι του χωρίς να το καπνίζει. Απ' το ύφος του φαινόταν ότι όλα όσα έλεγε του έκαναν μεγάλο κόπο. Ήταν φανερή η προσπάθειά του να κρατήσει κάποια απόσταση από τα γεγονότα, αλλά δεν του έβγαине. Ήταν συντετριμμένος.

«Καταλαβαίνω τη θέση σας».

«Όχι, δεν την καταλαβαίνετε, γιατί η σχέση μου με την Ερατώ ήταν μοναδική. Ήταν εργοδότης, κι εγώ για πρώτη φορά εργαζόμενος. Η πρώτη φορά που δε ζούσα από την ελεημοσύνη των φιλόνητων ή από τον Ελληνικό Στρατό· η πρώτη φορά που έπαιρνα κι έδινα. Έπαιρνα όσα μπορούσα κι έδινα όσα ήθελα, χωρίς καταναγκασμό. Κι όπως ήθελα να πάρω πολλά, έδινα άλλα τόσα. Δεν ήταν τα χρήματα που μετρούσαν σ' αυτή τη σχέση, ήταν ο τρόπος που με πλήρωνε ευχαριστώντας με για όσα έκανα γι' αυ-

τήν. Ήταν σαν ξαφνικά να είχα γίνει σημαντικός, κάποιος που ο άλλος τον υπολόγιζε, τον είχε ανάγκη. Δε με ενδιέφερε ποια ανάγκη. Αν ήθελε σοφέρ, είχε σοφέρ· αν ήθελε κηπουρό, είχε κηπουρό· αν ήθελε συνοδό, είχε συνοδό· θέλησε εραστή, και είχε εραστή. Ήμουν ό,τι ήθελε αυτή, και ήταν ό,τι χρειαζόμουν εγώ σ' όλη τη μέχρι τώρα ζωή μου: φίλος, προστάτης, συνεργάτης, αφεντικό. Ναι, αφεντικό. Ένα αδέσποτο σκυλί δίνει για το αφεντικό που θα το μαζέψει απ' τον δρόμο τη ζωή του. Να μη λέω μεγάλα λόγια, κι εγώ θα την έδινα».

«Μήπως υπερβάλλετε;»

«Ίσως, αλλά όλα όσα συνέβησαν τα τελευταία χρόνια ήταν υπερβολικά. Γι' αυτό, αφήστε με, σας παρακαλώ, να συνεχίσω και σκεφτείτε τι σας είπα στην αρχή. Δεν καταλαβαίνετε τη σχέση που είχα με την Ερατώ. Κανείς δεν μπορεί να την καταλάβει, εκτός κι αν μεγάλωσε στις ίδιες συνθήκες μ' εμένα, οπότε το νούμερο των υποψηφίων περιορίζεται σε μερικές εκατοντάδες· κι αν είχε ακριβώς τον ίδιο χαρακτήρα μ' εμένα, οι πιθανότητες περιορίζονται σε μία: να είμαι εγώ.

»Οι περισσότεροι άνθρωποι συνήθως μεγαλώνουν σε μια οικογένεια. Έχουν μάνα, πατέρα, συγγενείς, ίσως κι αδέρφια. Εγώ βρέθηκα στο βρεφοκομείο, όπως πολλά άλλα παιδιά, και μεγάλωσα στο ορφανοτροφείο, όπως πολλά άλλα παιδιά, μέχρι τα δεκαπέντε μου που τελείωσα το γυμνάσιο. Κι αν και μου άρεσαν τα γράμματα, δεν υπήρχαν θέσεις στο λύκειο για όλους, και ιδίως για τους ανυπότακτους.

»Συγχωρήστε με, δεν ξέρω αν σας ενδιαφέρουν όλα αυτά που σας λέω... ίσως λόγω της ταραχής μου φλυαρώ...»

«Με ενδιαφέρουν τα πάντα. Σας παρακαλώ, κύριε Γιαννάκη, συνεχίστε...»

«Το ορφανοτροφείο, λοιπόν, δεν είχε επαγγελματικό. Κι έτσι προέκυψε το αναμορφωτήριο, για να μάθω τέχνη. Ήμουν δύστροπος έφηβος, κι όσο μεγάλωνα γινόμουν χειρότερος. Την έβρισκα μόνο στο ξυλουργείο με τα ξύλα και τα σκαρπέλα μου, όπου σκάλιζα καράβια, κασέλες και σκυριανά έπιπλα.

»Με λίγα λόγια, χωρίς να το έχω επιδιώξει, σχεδόν τυχαία, έγινα ξυλογλύπτης. Ό,τι ονειρευόμουν τη νύχτα, το έγγραφα στο ξύλο την ημέρα. Μόνο την ελευθερία μου δεν μπορούσα ούτε να την ονειρευτώ, ούτε να τη σκαλίσω, γιατί δεν την είχα δει, δεν την είχα γευτεί ποτέ· δεν την ήξερα.

»Όπως δεν ήξερα και τον κόσμο, την πόλη, τη φύση, τους έξω ανθρώπους. Ήμουν δεκαοχτώ χρόνων και γνώριζα αγράμματους κι αναποδιασμένους φύλακες, τα τσογλάνια που μοιράζονταν την τύχη μου μέσα στο ίδρυμα και κάτι θεούσες που μας έκαναν κατηχητικό μια στο τόσο και μας μοίραζαν εικονίτσες με την Παναγία κουκλάρα και τον Χριστό σαν τσουρεκάκι. Ααα! Ξέχασα τις φιλόνητες κυρίες, που Χριστούγεννα και Πάσχα μάς ρωτούσαν αν χρειαζόμασταν τίποτα. Τίποτα! Κανείς δε χρειαζόταν τίποτα! Όποιος χρειαζόταν κάτι και προσπαθούσε να το πει, με μια δυνατή τσιμπιά του φύλακα το ξεχνούσε.

»Κάθε καλοκαίρι πηγαίναμε μια εκδρομή κάτω από αυστηρά μέτρα ασφαλείας. Σε μια-δυο απ' αυτές είδαμε τη θάλασσα».

Ο Μίλτος Γιαννάκης με ένα ακριβό μαντίλι σκούπισε τον ιδρώτα που μούσκευε το μέτωπό του. Το έβαλε στην

τσέπη του αναστενάζοντας, κόμπιασε λίγο, κοίταξε τα ωραία του χέρια που έτρεμαν ελαφρά και έπειτα από έναν βαθύ αναστεναγμό συνέχισε τη διήγησή του.

«Εκείνες τις εποχές ο Θεός με φύλαξε και δεν έμπλεξα. Και δεν έμπλεξα, γιατί ήμουν πάντα κλειστό και καχύποπτο παιδί, μονόχνοτο. Άκουγα συχνά να με χαρακτηρίζουν οι δάσκαλοι και οι κυρίες που προστάτευαν το ίδρυμά μας δύστροπο κι αντιπαθητικό.

»Δεν είχα φίλους και δεν έκανα παρέες – μου έφερναν αηδία αυτοί που έκαναν τα καλά παιδιά, κι έγλειφαν εκείνους τους οποίους είχαν ανάγκη, όσο κι αυτοί που πραγματικά ήταν κακοί. Επειδή ήμουν μεγαλόσωμος και δυνατός, δε μ' έμπλεκαν στους καβγάδες. Με φοβόντουσαν. Έτσι έφτασα δεκαοχτώ, μπορεί και δεκαεννιά – η ημερομηνία της γέννησης και η ηλικία μου παραμένουν γρίφος. Πάντως έπρεπε να φύγω απ' το ίδρυμα, κι άντε να βρεις δουλειά με απολυτήριο αναμορφωτηρίου».

Όσο μιλούσε, κοίταζε αποκλειστικά τη σκούρα επιφάνεια του γραφείου του αστυνόμου. Έδειχνε να μιλά αφηρημένα, άλλα να λέει κι άλλα να σκέφτεται.

«Συνεχίστε, μη σταματάτε, παρακαλώ. Αυτά που μου λέτε είναι πράγματι ενδιαφέροντα».

«Α, ναι...» συνέχισε. «Έτσι, λοιπόν, κατατάχτηκα κατευθείαν, για να υπηρετήσω την πατρίδα που της χρωστούσα ό,τι είχα γίνει μέχρι τότε, “την ύπαρξή μου και την τέχνη μου”, όπως έλεγε και ο διευθυντής του ιδρύματος στην τακτική πλύση εγκεφάλου που ακολουθούσε τη σαββατιάτικη προσευχή.

»Δεν κοιμήθηκα έξω ούτε μια νύχτα. Πήγα στις Ειδικές

Δυνάμεις, πενταετής. Στον στρατό δεν ήθελα χάρες· έπαιρνα τις κακές βάρδιες χωρίς γκρίνια, ταλαιπωρούσα τον εαυτό μου ως τα όριά του, για να δικαιούμαι την όποια ανταμοιβή. Κάποια στιγμή με ξεχώρισε ο λοχίας και με ρώτησε πού βρισκόταν η οικογένειά μου, του απάντησα “πουθενά, γιατί δεν έχω”, και τότε ξαναρώτησε αν μου άρεσε να εξουδετερώνω νάρκες. Χωρίς να το καλοσκεφτώ, είπα: “Μπορεί, δεν ξέρω, άσε να δοκιμάσω και θα σου πω”. Έτσι, πήγα μαζί του. Γίναμε φιλαράκια – κι αυτός από τα ιδρύματα ερχόταν, ορφανός, πεντάρφανος, με καταλάβαινε.

»Πιάσαμε κι ένα δωμάτιο μαζί, κι όταν ήμασταν εκτός υπηρεσίας με περπάταγε στον κόσμο, μου άνοιγε τα μάτια. Κι εγώ ό,τι έβλεπα το κατάπινα αμάσητο, τόσο νηστικός που ήμουνα από μάθηση. Ήταν καλός άνθρωπος, θρήσκος – το δικό του ίδρυμα είχε να κάνει με παπάδες.

»Όταν έγινε η στραβή, βρισκόμουν πίσω του, στα πενήντα μέτρα: ένας κρότος, μια λάμψη, και η συμφορά! Είχαμε βγει για τα γνωστά, εγώ λίγο πίσω κι αυτός πιο μπρος, για να προβεί σε εξουδετέρωση. Ήταν σκυμμένος κι ετοιμαζόταν να κόψει το καλώδιο, όταν μια έκρηξη στο γειτονικό νταμάρι τράνταξε τον τόπο. Αυτό ήταν όλο. Το χώμα σείστηκε, ο Λάζαρος άθελά του μετακινήθηκε κι έγινε η στραβή: μια έκρηξη στο βουνό, μια δεύτερη στα χέρια του, και οι δύο εκτός προγράμματος, κι ήρθαν όλα τα πάνω-κάτω. Η πρώτη ίσως ήταν παράνομη – η εταιρεία που εκμεταλλευόταν το νταμάρι δεν είχε βγάλει ειδοποίηση. Κάνανε ανακρίσεις, ψάξανε για τον φταίχτη, τον βρήκανε δεν τον βρήκανε, εμένα δε με ενδιέφερε να μάθω. Αυτή η γνώση δε θα τον έφερνε πίσω. Τον μοναδικό μου φίλο...

»Θάψαμε τα κομμάτια του σ' ένα κουτί τόσο δα. Έσπασαν τα νεύρα μου, νοσηλεύτηκα πέντε μήνες και μετά αποστρατεύτηκα με δεύτερη ρετσίνα: Απόφοιτος τρελοκομείου. Όλα γύρω μου φάνταζαν μαύρα. Γύρευα κάπου ν' απασχοληθώ, να κάνω κάτι για να ζήσω: μια δουλειά του ποδαριού, ένα μεροκάματο, ό,τι να 'τανε. Δεν είχα τίποτα εκτός από τα ρούχα που φορούσα, κι αυτά του στρατού, μια αλλαξιά εσώρουχα και τα εργαλεία της ξυλογλυπτικής σε μια παλιά πάνινη σακούλα.

»Το όνειρό μου, μια δουλειά ξυλουργού, το άφηνα γι' αργότερα. Προτεραιότητα είχε το άδειο μου στομάχι.

»Την ώρα που διάβαζα τη *Χρυσή Ευκαιρία* καθισμένος σε ένα παγκάκι στο Πεδίον του Άρεως εμφανίστηκε η Ερωτώ. Κοντή και παχουλή, ντυμένη ακριβά, με μαλλιά βαμμένα κατάμαυρα, χείλη κατακόκκινα και στολισμένη σαν βιτρίνα κοσμηματοπωλείου, με πλησίασε και κάθισε δίπλα μου σιωπηλή. Μετά έβγαλε απ' την τσάντα της μια σοκολάτα και πρόσφερε και σ' εμένα. Αν και είχα ενοχληθεί πολύ με το όλο σκηνικό, την πήρα γιατί τη λιγουρεύτηκα – τη σοκολάτα, φυσικά. Μου την πέφτει η κωλόγρια, σκέφτηκα, και το μυαλό μου πήγε στα αγοράκια που τα πλησιάζουν οι επιτήδριοι με μια χούφτα καραμέλες για να τα βγάλουν στο κλαρί. Έκανε ότι δεν κατάλαβε τη δυσφορία μου –ίσως να μην την κατάλαβε και στ' αλήθεια–, πάντως με ύφος αθώο με ρώτησε αν στο παρελθόν είχαμε γνωριστεί, αν με ήξερε από κάποια κοινή παρέα ή από “κάπου όπου δεν πάει ο νους μου τώρα”.

»“Μεγάλωσα σε περίεργα στέκια”, της απάντησα ξινά, “δε νομίζω να με ξέρετε από κει”.

Στην Αθήνα της οικονομικής κρίσης η Αγάπη
Πεταλά, πνιγμένη στα χρέη, αποφασίζει
να δολοφονήσει τη μητέρα της, Ερατώ Θεοφάνους,
με την οποία έχει διακόψει από χρόνια κάθε σχέση,
με απώτερο σκοπό να την κληρονομήσει
και να βγει από το αδιέξοδο.

Με συνένοχο την κόρη της και εκτελεστή
τον εραστή της, η λάτρης των αστυνομικών
μυθιστορημάτων Αγάπη σχεδιάζει τον τέλειο
φόνο και προχωρεί στην εκτέλεσή του.

Στις τρεις ημέρες που ακολουθούν
την αποτρόπαια πράξη, και μέσα από
τη διαδικασία της ανάκρισης, σκιαγραφούνται
οι χαρακτήρες των ηρώων αυτής της ιστορίας,
το παιχνίδι των συμπτώσεων που ποτέ
δε λείπουν από τη ζωή, αλλά κυρίως τα καλά
κρυμμένα μυστικά της Ερατώ Θεοφάνους,
που ανατρέπουν σχεδιασμούς και προβλέψεις.

ISBN 978-618-01-0505-6

9 786180 105056

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΖΗΣ: 14427

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550

www.psichogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ΕΣΕΙΣ ΚΙ ΕΜΕΙΣ ΠΑΝΤΑ Σ' ΕΠΑΦΗ